

ชื่อเรื่องวิจัย ความรู้ เจตคติ และความตั้งใจของสตรี เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อไวรัส
แพปพิลโลมาในมนุษย์ และวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสแพปพิลโลมาใน
มนุษย์

ชื่อผู้วิจัย จตุพล ศรีสมบุญ, ยุพิน เพียรมงคล, ณัฐวรรณ สุวรรณ
ประภาพร ผู้ประเสริฐ, ชำนาญ เกียรติพิรกุล, อารีย์ พันธุศาสตร์

บทคัดย่อ

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบมากที่สุด ในมะเร็งของสตรีไทย สาเหตุหลักของมะเร็งปากมดลูกคือ การติดเชื้อไวรัสแพปพิลโลมาในมนุษย์ (เชื้อเอชพีวี) ที่ปากมดลูก วิธีการป้องกันมะเร็งปากมดลูกที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันคือ การตรวจคัดกรองด้วยแปปสเมียร์ อันเป็นการป้องกันหุติยภูมิ ในปัจจุบันทางการแพทย์ให้ความสำคัญในการป้องกันปฐมภูมิ คือ การฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อเอชพีวี และวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี และศึกษาเจตคติ และความตั้งใจต่อการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีที่มารับการตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช สตรีที่มีผลการตรวจแพปพิลโปกติ สตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก ที่มารับการตรวจ รักษา ที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และพยาบาลสตรี ที่ทำงานที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนกลุ่มละ 220 ราย การศึกษาครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อไวรัสแพปพิลโลมาในมนุษย์ (เชื้อเอชพีวี) และวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสแพปพิลโลมาในมนุษย์ แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี และแบบสอบถามความตั้งใจต่อการได้รับวัคซีน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามความรู้เท่ากับ .91 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้ และความตั้งใจต่อการได้รับวัคซีน โดยการทดสอบซ้ำ มีค่าอยู่ในช่วง .85-.89 และ .63-.96 ตามลำดับ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าอยู่ในช่วง .81-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสเปียร์แมน one way ANOVA และ Kruskal-Wallis ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้ทั้ง 3 ส่วน ของสตรีทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ากลุ่มพยาบาลมีคะแนนสูงกว่า กลุ่มสตรีที่มีผลแพปพิลโปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก และกลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช ตามลำดับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) สำหรับความรู้

เกี่ยวกับวัคซีน พยาบาลสตรีร้อยละ 66.4 ยังไม่แน่ใจเกี่ยวกับผลข้างเคียงของวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี ซึ่งมากกว่ากลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช (ร้อยละ 60.0) และกลุ่มสตรีที่มีผลการตรวจแพปผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก (ร้อยละ 45.0) กลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช มีจำนวนสตรีที่ยังไม่ทราบ หรือไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับวัคซีนมาก่อน ร้อยละ 56.8 กลุ่มสตรีที่มีผลการตรวจแพปผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก ร้อยละ 64.5 กลุ่มพยาบาลสตรี ร้อยละ 35.0

สตรีส่วนใหญ่มีความคิดว่าการได้รับวัคซีนเอชพีวี เป็นสิ่งที่ดีมาก มีประโยชน์มาก และมีความสำคัญมาก และมีความตั้งใจมากที่จะรับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี กลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช และกลุ่มสตรีที่มีผลแพปผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับวัคซีน มากกว่ากลุ่มพยาบาล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) แต่กลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช และกลุ่มสตรีที่มีผลแพปผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก มีเจตคติเกี่ยวกับวัคซีน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.01$) ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจในการรับวัคซีนของสตรีทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) โดยกลุ่มสตรีที่มีผลแพปผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก มีความตั้งใจมากกว่ากลุ่มสตรีที่มาตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช และพยาบาลสตรี ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และเจตคติ และระหว่างความรู้ และความตั้งใจ พบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก แต่ระหว่างเจตคติ และความตั้งใจ พบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ในกลุ่มพยาบาลสตรี ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และความตั้งใจ จากการศึกษานี้ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับการได้รับวัคซีน สตรีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี จะสามารถช่วยในการป้องกันหูดหงอนไก่ได้ด้วย มีผลต่อการยอมรับวัคซีน ราคาของวัคซีน มีผลต่อการตัดสินใจในการรับวัคซีน รวมทั้งสตรีมีความคิดเห็นว่าการแนะนำจากแพทย์ มีผลต่อการตัดสินใจยอมรับวัคซีน

สตรีส่วนใหญ่มีความคิดว่าการให้ลูกสาวได้รับวัคซีนเอชพีวี เป็นสิ่งที่ดีมาก มีประโยชน์มาก มีความสำคัญมาก และมีความตั้งใจมากที่จะให้ลูกสาวรับวัคซีน สตรีส่วนใหญ่มีความคิดว่าการให้สามี หรือคู่นอน และลูกชาย ได้รับวัคซีนเอชพีวี เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ และมีความสำคัญ และมีตั้งใจที่จะให้ลูกชายรับวัคซีน ปัจจัยเรื่องเพศ มีผลน้อยต่อการรับวัคซีนของลูกสาว และลูกชาย แต่การที่จะยอมรับ หรือไม่ยอมรับวัคซีนของลูกสาว รวมทั้งความปลอดภัยของวัคซีน มีผลต่อการตัดสินใจยินยอมให้ลูกสาวรับวัคซีน สตรีส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.7 ยังไม่แน่ใจ เกี่ยวกับอายุของลูกสาวที่เหมาะสมสำหรับการรับวัคซีน ร้อยละ 21.9 มีความคิดเห็นว่าการให้ลูกสาวควรรับวัคซีนในช่วงวัยรุ่น (อายุ 13-19 ปี) ร้อยละ 13.0 มีความคิดเห็นว่าการอยู่ในช่วงก่อนวัยรุ่น (อายุ 10-12 ปี) และสตรีส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.5 มีความคิดเห็นว่าการจำเป็นต้องมีการอธิบายหรือให้เหตุผล เมื่อต้องการให้ลูกสาวรับวัคซีน

Title Knowledge, Attitudes and Intentions of Women Toward Cervical Carcinoma, Human Papillomavirus and Human Papillomavirus Vaccination

Researchers Jatupol Srisomboon, Yupin Phianmongkhol, Natthawan Suwan
Prapaporn Suprasert, Chumnan Kietpeerakool, Aree Pantusart

Abstract

Cervical cancer is the most common cancers among Thai women. Human papillomavirus (HPV) is the cause of cervical cancer. Pap smear screening remains the current preventive measure for cervical cancer however this is secondary prevention. Currently, primary prevention using the HPV vaccine is an important alternative for cervical cancer prevention. This descriptive research aimed to study the knowledge in relation to cervical carcinoma, HPV, and the prophylactic HPV vaccine. In addition, attitudes and intention towards receiving the prophylactic HPV vaccine were studied. Study population consisted of 220 women who attended the gynecological service at the Out Patient Department (the OPD group), 220 women with abnormal Pap smear results and women with cervical cancer (the abnormal Pap group), and 220 female nurses (the nurse group) who worked in Chiang Mai University Hospital. This study was carried out under the approval of the Research Ethics Committee of the Faculty of Medicine. The study was conducted between April 2007 and August 2007. Research tools included personal data form, questionnaires on knowledge about cervical cancer, HPV, HPV vaccine, attitudes toward HPV vaccine and intention to receive HPV vaccine. The content validity index was .91. Using the test-retest method, the reliability of questionnaires on knowledge and intention to receive vaccine were 0.85-0.89 and 0.63-0.96, respectively. Using the Cronbach's alpha coefficient formula, the reliability of the questionnaire on attitudes toward HPV vaccination was 0.81-1.00. Data were analyzed using descriptive statistics, Spearman's rank correlation coefficient, one way ANOVA, and Kruskal-Wallis methods. The findings showed.

When the scores in relation to knowledge all 3 parts of 3 study groups were compared, it was found that the scores of nurse group were significantly higher than those of the abnormal Pap group and the OPD group respectively ($P < 0.001$). Concerning the knowledge on HPV vaccine, 66.4% of female nurses were uncertain on how to respond on the safety aspect of HPV vaccine when compared to those in the OPD group (60.0%) and the abnormal Pap group (45.0%).

Approximately 57% of women in the OPD group had no knowledge of HPV vaccine whereas 64.5% of abnormal Pap group and 35% of the nurse group also had no knowledge of HPV vaccine.

The majority of the samples had opinions that receiving HPV vaccine was very good, beneficial, and very important, and they very intended to receive the prophylactic HPV vaccine. Women in the OPD and the abnormal Pap groups appeared to have a better attitude regarding HPV vaccine when compared with those in the nurse group ($P < 0.01$). However, the attitudes concerning the vaccine were not significantly different between the OPD and the abnormal Pap groups ($P > 0.01$). Women in the abnormal Pap group had significantly more intention to receive HPV vaccine than those in the OPD and the nurse groups ($P < 0.01$).

Very small correlation between knowledge and attitudes, and knowledge and intention were noted. However, medium correlation between attitudes and intention was found. There was no statistical correlation between knowledge and intention among the nurse group. Most women thought that HPV vaccination could also prevent genital warts which would affect their acceptance of the vaccine. The decision on receiving HPV vaccination also depended on the cost and the recommendations from a medical doctor.

The majority of the samples thought that to have their daughters receive HPV vaccine was very good, beneficial, and very important and they very intended to have their daughters receive the vaccine. They thought that to have their husbands, partners, and sons receive HPV vaccine was good, beneficial, and important and they intended to have their son receive the vaccine. The concerns of sexual promiscuity had a low level of influence on their intention to vaccinate their daughters and sons. However, the consent of their daughters and safety of the vaccine also affected the parents' decision. About 31% of women were uncertain on the appropriate age for vaccination, 21.9% and 13.0% of women responded that the vaccine should be given to adolescent girls (13-19 years) and early adolescent girls (10-12 years), respectively. Most of the women (83.5%) needed more explanation on the reason for vaccinating their daughters.

All rights reserved